

Z A K O N
O VARSTVU PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESRECAMI
(Uradni list RS, št. 64/94)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(namen zakona)

- (1) Ta zakon ureja varstvo ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred naravnimi in drugimi nesrečami (v nadaljnjem besedilu: varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami).
- (2) Cilj varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je zmanjšanje števila nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč.
- (3) Država, občine in druge samoupravne lokalne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: lokalne skupnosti) organizirajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami kot enoten in celovit sistem v državi.
- (4) Sistem varstva iz prejšnjega odstavka obsega programiranje, načrtovanje, organiziranje, izvajanje, nadzor, financiranje ukrepov ter dejavnosti za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

2. člen
(temeljne naloge sistema)

- (1) Temeljne naloge sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami po tem zakonu so:
- odkrivanje, spremljanje ter preučevanje nevarnosti naravnih in drugih nesreč;
  - preprečevanje naravnih in drugih nesreč;
  - obveščanje, opozarjanje in alarmiranje o pretečih nevarnostih ter dajanje napotkov za zaščito, reševanje in pomoč;
  - izobraževanje in usposabljanje za zaščito, reševanje in pomoč;
  - organiziranje Civilne zaščite ter vzpostavitev in vzdrževanje drugih oblik pripravljenosti za zaščito, reševanje in pomoč;
  - samozaščita, samopomoč in vzajemna pomoč (v nadaljnjem besedilu: osebna in vzajemna zaščita);
  - mobilizacija ter aktiviranje sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč;
  - odrejanje in izvajanje zaščitnih ukrepov;
  - reševanje in pomoč;
  - odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč, do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje;
  - nadzor nad izvajanjem predpisov o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami;
  - pomoč tujim državam ob naravnih in drugih nesrečah.

3. člen
(Civilna zaščita)

Civilna zaščita je namensko organiziran del sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Civilna zaščita obsega organe vodenja, enote in službe za zaščito, reševanje in pomoč, zaščitno in reševalno opremo ter objekte in naprave za zaščito, reševanje in pomoč.

4. člen
(obveščanje o nevarnostih)

Vsakdo mora obvestiti najbližji center za obveščanje, policijo ali najbližjo gasilsko enoto o vsaki nevarnosti naravne ali druge nesreče takoj, ko jo je opazil ali je zanjo zvedel.

5. člen (zagotavljanje varstva)

Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami zagotavljajo v okviru svojih pristojnosti oziroma pravic in dolžnosti:

- državljani in drugi prebivalci Republike Slovenije kot posamezniki (v nadaljnjem besedilu: prebivalci);
- prebivalci, prostovoljno organizirani v društva, strokovna združenja ter druge nevladne organizacije (v nadaljnjem besedilu: društva in druge nevladne organizacije), ki opravljajo dejavnost, pomembno za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- javne reševalne službe;
- gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije;
- lokalne skupnosti in
- država.

6. člen (mednarodno sodelovanje)

Država razvija mednarodno sodelovanje pri izvajanju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami zlasti s sklepanjem meddržavnih sporazumov ter obveščanjem drugih držav o nevarnostih in posledicah naravnih in drugih nesreč.

7. člen (spoštovanje mednarodnega prava)

(1) Vse oblike varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami temeljijo in se izvajajo v skladu z načeli mednarodnega humanitarnega prava in mednarodnega prava o varstvu ljudi, živali, kulturne dediščine in okolja pred škodljivimi vplivi naravnih in drugih nesreč ter sprejetimi mednarodnimi obveznostmi.

(2) Civilna zaščita ter druge dejavnosti varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so humanitarne in nevojaške narave.

8. člen (pomen pojmov)

V tem zakonu uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:

1. Nesreča je dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva.
2. Naravne nesreče so potres, poplava, zemeljski plaz, snežni plaz, visok sneg, močan veter, toča, žled, pozeba, suša, množični pojav nalezljive človeške, živalske ali rastlinske bolezni in druge nesreče, ki jih povzročijo naravne sile.
3. Druge nesreče so velike nesreče v cestnem, železniškem in zračnem prometu, požar, rudniška nesreča, porušitev jezu, nesreče, ki jih povzročijo aktivnosti na morju, jedrska nesreča in druge ekološke ter industrijske nesreče, ki jih povzroči človek s svojo dejavnostjo in ravnanjem, pa tudi vojna, izredno stanje in druge oblike množičnega nasilja.
4. Industrijska nesreča je dogodek, ki je ušel nadzoru pri opravljanju dejavnosti ali upravljanju s sredstvi za delo ter ravnanju z nevarnimi snovmi, nafto in njenimi derivati ter energetskimi plini med proizvodnjo, predelavo, uporabo, skladiščenjem, pretovarjanjem, prevozom ali odstranjevanjem, katerega posledica je ogrožanje življenja ali zdravja ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja.
5. Nevarna snov je vsaka snov v trdnem, plinastem ali tekočem stanju, ki v primeru, če nenadzorovano prodre v okolje, neposredno ogrozi življenje ali zdravje ljudi in živali oziroma povzroči uničenje ali

škodo na premoženju ter ima škodljive vplive na okolje. Nevarne snovi so predvsem tiste, ki so strupene, karcinogene, jedke, oksidacijske in dražljive, radioaktivne, kužne, eksplozivne, lahko vnetljive ali povzročajo vžig v stiku z drugimi snovmi.

6. Nevarnost nesreče je verjetnost, da se bo zgodila nesreča in prizadela oziroma ogrozila življenje ali zdravje ljudi in živali ter povzročila uničenje ali škodo na premoženju, kulturni dediščini in okolju.

7. Ogroženost je resnična ali občutena izpostavljenost ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine in okolja nevarnostim naravnih in drugih nesreč.

8. Stopnja ogroženosti je pričakovan obseg škode in drugih posledic naravne ali druge nesreče.

9. Škoda, ki jo povzroči naravna ali druga nesreča, obsega neposredno škodo, stroške intervencij in ukrepov, s katerimi se prepreči povečevanje škodljivih posledic nesreče.

10. Preventivni ukrepi so vsi ukrepi, s katerimi se prepreči nevarnost nastanka nesreče, oziroma ukrepi, s katerimi se zmanjša škodljive posledice nesreče.

11. Okolje je predvsem bivalno, delovno in naravno okolje, ki neposredno vpliva na človeka.

12. Kulturna dediščina so stavbe in njihovi deli, naprave, zemljišča, naselja ali njihovi posamezni deli, oblikovne in vegetacijske oblike narave, ki jih je ustvaril človek, kulturna in zgodovinska krajina (nepremična kulturna dediščina), premični predmeti in njihove zbirke (premična kulturna dediščina), ki imajo za državo kulturno vrednost.

13. Mobilizacija obsega postopke in aktivnosti, s katerimi Civilna zaščita in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč preidejo v stanje pripravljenosti za izvajanje nalog v vojnem ali izrednem stanju.

14. Aktiviranje obsega postopke in aktivnosti, s katerimi se sile in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč vpokličejo in organizirano vključijo v izvajanje zaščite, reševanja in pomoči.

15. Sile za zaščito, reševanje in pomoč so razpoložljive človeške zmogljivosti gospodarskih družb, zavodov ali drugih organizacij, lokalnih skupnosti in države, ki so namenjene zaščiti, reševanju in pomoči ob naravni ali drugi nesreči.

16. Sredstva za zaščito, reševanje in pomoč obsegajo zaščitno ter reševalno opremo in orodje, zaklonišča in druge zaščitne objekte, objekte in opremo za usposabljanje, skladišča, prevozna sredstva, telekomunikacijske in alarmne naprave ter material, ki se namensko uporablja za zaščito, reševanje in pomoč ali je predviden za ta namen.

17. Zaščitna in reševalna oprema ter orodje so sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci pri zaščiti, reševanju in pomoči.

18. Sredstva pomoči so živila, pitna voda, obleka, obutev, zdravila in drugi predmeti oziroma sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženemu in prizadetemu prebivalstvu kot pomoč za lajšanje posledic naravne in druge nesreče.

19. Ocena ogroženosti je kakovostna in količinska analiza naravnih ter drugih danosti za nastanek naravne in druge nesreče, z oceno možnega poteka in posledic nesreče, s predlagano stopnjo zaščite pred nevarnostmi ter predlogom preventivnih in drugih ukrepov za zaščito, reševanje in pomoč.

20. Načrt zaščite in reševanja je na podlagi ocene ogroženosti in spoznanj stroke razdelana zamisel zaščite, reševanja in pomoči ob določeni naravni ali drugi nesreči.

21. Povzročitelj nesreče je vsaka fizična ali pravna oseba, ki zaradi nepravilnega ravnanja ali opustitve povzroči nesrečo oziroma je zanjo objektivno odgovorna.

22. Poškodovanci in bolniki so vse poškodovane, ranjene ali bolne civilne in vojaške osebe, ne glede na spol, starost in državljanstvo.

23. Zaščita obsega organizacijske, tehnične in druge ukrepe ter uporabo tehničnih in drugih sredstev za neposredno osebno in skupinsko zaščito ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred posledicami naravne in druge nesreče.

24. Reševanje obsega ukrepe in postopke za reševanje ljudi, katerih življenje ali zdravje je ogroženo, reševanje živali, premoženja ter kulturne dediščine pred posledicami naravne in druge nesreče.

25. Pomoč obsega ukrepe in storitve strokovnjakov, reševalnih enot in služb, uporabo zaščitne in reševalne opreme ter sredstev pomoči.

26. Prva pomoč je prva oskrba poškodovancev in bolnikov, ki so zaradi naravne in druge nesreče v življenjski nevarnosti ali v nevarnosti za svoje zdravje, in se opravlja zunaj zdravstvenih ustanov, skupaj z reševanjem na kraju samem.

27. Osnovni pogoji za življenje ob naravni in drugi nesreči so nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali, nastanitev in oskrba ogroženih s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrba z električno energijo, zagotovitev nujnih prometnih povezav in delovanja komunalne infrastrukture, zagotovitev in zaščita nujne živinske krme ter zaščita kulturne dediščine.

28. Regija je geografsko, urbano ali kako drugače povezano območje dveh ali več lokalnih skupnosti, ki z vidika varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami predstavlja celoto.

9. člen

(načelo pravice do varstva)

(1) Vsakdo ima pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(2) Ob naravni in drugi nesreči imata zaščita ter reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi zaščitnimi in reševalnimi aktivnostmi.

10. člen

(načelo pomoči)

Ob naravni in drugi nesreči je vsakdo dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih.

11. člen

(načelo javnosti)

(1) Podatki o nevarnostih ter o dejavnostih državnih organov, lokalnih skupnosti in drugih izvajalcev nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so javni.

(2) Država in lokalna skupnost morata zagotoviti, da je prebivalstvo na območju, ki bi ga lahko prizadela naravna ali druga nesreča, obveščeno o nevarnostih.

12. člen

(načelo preventive)

Država in lokalna skupnost pri zagotavljanju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, v skladu s svojimi pristojnostmi, prednostno organizirata izvajanje preventivnih ukrepov.

13. člen

(načelo odgovornosti)

Vsaka fizična in pravna oseba je v skladu z zakonom odgovorna za izvajanje ukrepov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

14. člen

(načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev)

(1) Lokalna skupnost uporabi za zaščito, reševanje in pomoč ob naravni ali drugi nesreči najprej svoje sile in sredstva.

(2) V primerih, ko zaradi velikega obsega nesreče oziroma ogroženosti, sile in sredstva lokalne skupnosti niso zadostna ali niso zagotovljena med sosednjimi lokalnimi skupnostmi, država zagotavlja uporabo sil in sredstev iz širšega območja.

(3) Vojsko in obrambna sredstva je mogoče uporabiti za zaščito, reševanje in pomoč, če razpoložljive sile in sredstva ne zadoščajo za nujno reševanje ter pomoč in če vojska ni nujno potrebna pri opravljanju obrambnih nalog.

II. DOLŽNOSTI IN PRAVICE DRŽAVLJANOV

15. člen (dolžnosti državljanov)

Pri varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami morajo državljani:

- sodelovati v Civilni zaščiti;
- dajati materialna sredstva (v nadaljnjem besedilu: materialna dolžnost);
- se usposablјati ter pripravljati za osebno in vzajemno zaščito ter za izvajanje predpisanih zaščitnih ukrepov.

16. člen (pomoč v življenjski nevarnosti)

(1) Vsakdo mora osebi, ki je v življenjski nevarnosti ali ji preti nevarnost za zdravje, priskočiti na pomoč, če s tem ne ogrozi svojega življenja ali zdravja.

(2) Če posameznik ni zmožen nuditi pomoči, mora o tem takoj obvestiti ustrezno reševalno službo ali center za obveščanje ali na drug način poskrbeti za pomoč.

17. člen (sodelovanje v Civilni zaščiti)

(1) Državljan Republike Slovenije je obveznik Civilne zaščite, če ni razporejen k opravljanju vojaške dolžnosti ali k opravljanju delovne dolžnosti pod pogoji, določenimi s predpisi.

(2) Dolžnost sodelovanja v Civilni zaščiti se začne z 18. letom in traja do 63. leta (moški) oziroma 55. leta (ženske) starosti.

18. člen (prostovoljno sodelovanje)

(1) V Civilni zaščiti lahko prostovoljno sodelujejo:

- moški in ženske, ki so stari najmanj 15 let;
- matere in samohranilci, z otrokom, ki še ni dopolnil 15 let starosti;
- moški in ženske, katerim je prenehala dolžnost iz prejšnjega člena.

(2) Osebe, ki prostovoljno sodelujejo v Civilni zaščiti, imajo pravice in dolžnosti kot drugi pripadniki Civilne zaščite.

19. člen (razporejanje)

(1) V Civilno zaščito državljana razporedi upravni organ, pristojen za obrambne zadeve oziroma za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (v nadaljnjem besedilu: upravni organ).

(2) Državljan, ki je razporejen v Civilno zaščito (v nadaljnjem besedilu: pripadnik Civilne zaščite), dobi knjižico pripadnika Civilne zaščite.

20. člen
(pogoji za razporejanje)

(1) V Civilno zaščito ne morejo biti razporejeni:

- državljani, ki psihofizično in zdravstveno niso sposobni za delo pri zaščiti, reševanju in pomoči;
- nosečnice, matere in samohranilci, z otrokom, ki še ni dopolnil 15 let starosti.

(2) Minister, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (v nadaljnjem besedilu: minister), predpiše kriterije in način ugotavljanja psihofizičnih in zdravstvenih sposobnosti državljanov za opravljanje nalog v Civilni zaščiti.

21. člen
(pravice prostovoljcev)

(1) Državljanov, ki prostovoljno in nepoklicno opravljajo naloge zaščite, reševanja in pomoči, organizirani v enote, službe in druge operativne sestave društev in drugih nevladnih organizacij (gasilska društva, organizacije Rdečega križa, Gorska reševalna služba, jamarska društva, potapljaška društva, kinološka društva, taborniške in skavtske organizacije, klubi radioamaterjev in drugi) na podlagi načrtov zaščite in reševanja, se ne razporeja na dolžnosti v obrambi ali v Civilni zaščiti, če opravljajo v enotah, službah in drugih operativnih sestavah naloge, ki jih glede na predpisane pogoje in usposobljenost ne morejo opravljati drugi člani.

(2) Državljanji iz prejšnjega odstavka imajo enake pravice in dolžnosti, kot jih imajo pripadniki Civilne zaščite, če ni z zakonom določeno drugače.

(3) Državljanji iz prvega odstavka tega člena morajo izpolnjevati pogoje, ki so s tem zakonom določeni za sodelovanje v Civilni zaščiti.

(4) Enote, službe in druge operativne sestave iz prvega odstavka tega člena opravljajo v vojnem stanju skupaj s Civilno zaščito naloge zaščite, reševanja in pomoči, katerih opravljanje je varovano z Ženevskimi konvencijami.

22. člen
(dolžnost usposabljanja)

Pripadnik Civilne zaščite se mora usposablјati za opravljanje nalog v skladu s predpisi.

23. člen
(vpoklic)

Pripadnik Civilne zaščite je lahko vpoklican:

- na zbor zaradi razporeditve;
- k uvajalnemu, temeljnemu in dopolnilnemu usposabljanju;
- na vaje in druge oblike praktičnega usposabljanja;
- k opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči ter odpravljanju posledic naravne ali druge nesreče.

24. člen
(aktivna služba)

(1) V vojnem ali izrednem stanju je lahko pripadnik Civilne zaščite vpoklican v aktivno službo.

(2) Pripadnik Civilne zaščite lahko opravlja aktivno službo v štabih, enotah in službah Civilne zaščite, javnih službah ter v gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, ki opravljajo dejavnosti, ki so pomembne za zaščito, reševanje in pomoč.

(3) Pripadnik Civilne zaščite iz prvega odstavka tega člena ima med opravljanjem aktivne službe v Civilni zaščiti pravice in dolžnosti kot državljani, ki so razporejeni na delovno dolžnost.

25. člen (materialna dolžnost)

(1) Državljeni uresničujejo materialno dolžnost z dajanjem v uporabo Civilni zaščiti vozil, strojev, opreme in drugih materialnih sredstev, zemljišč, objektov, naprav ter energetskih virov, potrebnih za zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah.

(2) Za materialno dolžnost se šteje tudi namestitev sredstev in naprav za opazovanje, obveščanje in alarmiranje na poslovnih in drugih stavbah, izjemoma pa tudi na stanovanjskih stavbah, če teh sredstev in naprav ni mogoče namestiti na drugih objektih.

(3) Državljan, ki mu je naložena materialna dolžnost, ne sme preprečiti namestitve ali odstraniti sredstev in naprav iz prejšnjega odstavka.

(4) Materialna dolžnost se lahko naloži tudi pravnim osebam, razen za sredstva in opremo, ki so razporejeni za obrambne potrebe ali so namenjeni za zdravstveno varstvo oziroma za zaščito, reševanje in pomoč v skladu s tem zakonom.

26. člen (dolžnost zglasitve)

(1) Državljan, ki je zavezan dolžnosti sodelovati v Civilni zaščiti ali materialni dolžnosti, se mora zglasiti na določenem kraju in ob določenem času oziroma predati materialno sredstvo, na podlagi poziva pristojnega organa.

(2) Če se vpoklicani ne odzove na poziv in ne opraviči svojega izostanka, lahko upravni organ, ki je izdal poziv, izda nalog za privedbo.

27. člen (nadomestilo plače)

(1) Pripadniku Civilne zaščite med opravljanjem nalog v Civilni zaščiti, usposabljanjem in izvrševanjem materialne dolžnosti, na podlagi poziva pristojnega organa, pripada nadomestilo plače oziroma izgubljenega zaslužka za čas odsotnosti z dela zaradi opravljanja teh dolžnosti v višini in pod pogoji, ki jih določi Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada).

(2) Nadomestilo iz prejšnjega odstavka izplača delodajalec v breme države ali lokalne skupnosti, odvisno od tega, kje je državljani razporejen v Civilno zaščito. Če je državljani razporejen v Civilno zaščito pri delodajalcu, stroški nadomestila plače bremenijo delodajalca.

(3) Če traja opravljanje nalog oziroma dolžnosti v Civilni zaščiti več kot štiri ure, ima pripadnik pravico do brezplačne prehrane v breme tistega, ki je pripadnika vpoklical.

(4) Delodajalec pripadnika Civilne zaščite oziroma državljana, ki v skladu s tem zakonom sodeluje pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči, zaradi njegove udeležbe pri opravljanju teh nalog ne sme odpustiti, razporediti na drugo delovno mesto ali kako drugače oškodovati.

28. člen (varstvo pri izvrševanju dolžnosti)

(1) Poškodba ali bolezen, ki nastane med opravljanjem nalog, usposabljanjem ali med izvrševanjem materialne dolžnosti v Civilni zaščiti, se šteje kot poškodba pri delu ali poklicna bolezen, za katero je državljan zavarovan po predpisih o zdravstvenem, pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

(2) Za poškodbo iz prejšnjega odstavka se šteje tudi poškodba, ki jo je državljan utrpel na poti z doma ali z delovnega mesta na zbirališče, oziroma pri povratku po običajni poti do doma ali delovnega mesta.

(3) Kraj in čas nastanka poškodbe ugotovi organ, ki je državljana vpoklical ali pristojni poveljnik Civilne zaščite oziroma vodja intervencije, v kateri se je državljan poškodoval.

(4) Družinski člani državljana, ki je izgubil življenje pri opravljanju nalog ali drugih dolžnosti v Civilni zaščiti, imajo po njem pravico do pokojnine ter pravico do povračila stroškov prevoza in pogrebnih stroškov, v skladu s predpisi o pokojninskem, invalidskem in zdravstvenem zavarovanju.

(5) Osnova za odmero pravic po tem členu je mesečna plača delavca v državi v zadnjem mesecu pred nastankom poškodbe, če je to za državljana ugodnejše.

(6) Stroške zdravstvenega, invalidskega in pokojninskega zavarovanja ter pravice iz prejšnjih odstavkov tega člena krije država oziroma lokalna skupnost, če državljan ni zavarovan na drugi podlagi.

29. člen (pravica do enkratne denarne pomoči)

(1) Državljan, ki se je pri opravljanju nalog ali izvrševanju drugih dolžnosti v Civilni zaščiti poškodoval brez svoje krivde, tako da je njegov organizem okvarjen najmanj za 20% po predpisih o vojnih invalidih, ima pravico do enkratne denarne pomoči.

(2) Do enkratne denarne pomoči iz prejšnjega odstavka je državljan upravičen tudi v primeru, kadar je njegov organizem okvarjen najmanj za 20% zaradi bolezni, ki je nastala ali pa se je poslabšala neposredno zaradi opravljanja nalog ali drugih dolžnosti v Civilni zaščiti.

(3) Do enkratne denarne pomoči iz prvega odstavka tega člena so upravičeni tudi družinski člani državljana, ki je pri opravljanju nalog ali drugih dolžnosti v Civilni zaščiti izgubil življenje.

(4) Vlada določi višino enkratne denarne pomoči, ki ne more biti nižja od 12 zjamčenih plač, višino povračil in postopek za uveljavljanje pravic iz prejšnjega in tega člena.

30. člen (povračilo škode)

(1) Državljan, ki je pri opravljanju nalog in drugih dolžnosti v Civilni zaščiti utrpel škodo, ima pravico do njenega povračila po splošnih predpisih.

(2) Državljan in pravna oseba, ki sta zavezana k materialni dolžnosti, imata pravico do nadomestila za uporabo sredstev, ki sta jih predala za potrebe zaščite, reševanja in pomoči ter do povračila škode, če so bila zato sredstva poškodovana ali uničena.

(3) Vlada določi vrsto materialnih sredstev, za katere lahko upravni organ naloži materialno dolžnost, višino nadomestila za uporabo ter način ugotavljanja in izplačevanja škode.

31. člen
(odgovornost za povzročeno škodo)

(1) Država in lokalna skupnost sta odgovorni za škodo, povzročeno tretjim osebam namenoma ali zaradi velike malomarnosti pri izvajanju dejavnosti zaščite, reševanja in pomoči ter pri usposabljanju in drugih službenih opravilih, ki so povezana z varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(2) Državljan, ki je pri opravljanju nalog iz prejšnjega odstavka povzročil škodo namenoma ali iz velike malomarnosti, odgovarja po predpisih, ki urejajo odškodninsko odgovornost delavcev v državni upravi.

32. člen
(zbiranje in varstvo osebnih podatkov)

(1) Upravni organ zbira, obdeluje, uporablja in hrani naslednje osebne podatke:

- o pripadnikih Civilne zaščite ter o državljanih, ki prostovoljno sodelujejo pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči, enotno matično številko, ime in priimek, datum in kraj rojstva, naslov stalnega in začasnega prebivališča, datum rojstva otrok, podatke o usposobljenosti in znanjih, pomembnih za zaščito, reševanje in pomoč, za pripadnike Civilne zaščite pa tudi podatke o zdravstvenem stanju, izobrazbi, zadolžitvi v Civilni zaščiti ter o poklicu in zaposlitvi zato, da zagotovi ažurnost priprav Civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč;
- o vrsti, zmogljivostih, stanju transportnih in drugih sredstev, za katere velja materialna dolžnost ter o imenu, priimku, prebivališču oziroma zaposlitvi lastnikov in uporabnikov teh sredstev, zemljišč in objektov zaradi popolnitve štabov, enot in služb Civilne zaščite.

(2) Upravni organ vodi zbirke osebnih podatkov o pripadnikih Civilne zaščite, državljanih, ki prostovoljno sodelujejo pri zaščiti, reševanju in pomoči ter o obveznikih materialne dolžnosti.

(3) Upravni organ je odgovoren za varstvo osebnih podatkov iz prvega odstavka tega člena v skladu z zakonom.

33. člen
(posredovanje osebnih podatkov)

(1) Upravni organ lahko posreduje osebne podatke iz prejšnjega člena:

- pristojnemu državnemu organu in organu lokalne skupnosti na njegovo zahtevo;
- gospodarski družbi, zavodu in drugi organizaciji o pri njej razporejenih pripadnikih Civilne zaščite.

(2) Organi, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije iz prejšnjega odstavka lahko osebne podatke uporabijo le za organiziranje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v skladu s tem zakonom in so odgovorni za njihovo varstvo v skladu z zakonom.

34. člen
(pridobivanje podatkov)

(1) Osebne podatke iz 32. in 33. člena tega zakona pridobi upravni organ iz obstoječih zbirk podatkov. Organi in službe, ki te podatke zbirajo, so jih dolžne upravnemu organu sporočiti na njegovo zahtevo.

(2) Upravni organ lahko osebne podatke v skladu s tem zakonom pridobi neposredno od pripadnikov Civilne zaščite oziroma od državljanov, ki prostovoljno sodelujejo pri opravljanju nalog zaščite, reševanje in pomoči le, če jih ni mogoče zagotoviti iz obstoječih zbirk.

(3) Osebni podatki iz 32. člena tega zakona se uničijo, ko preneha rok ali namen, za katerega so se zbirali.

(4) Vsakdo ima pravico do vpogleda v osebne podatke, ki jih v skladu s tem zakonom o njem vodi upravni organ.

(5) Upravni organ je dolžan v osmih dneh od dneva vložitve pisnega zahtevka seznaniti vsakogar z osebnimi podatki, ki jih o njem vodi.

(6) Minister podrobneje predpiše način vodenja evidence pripadnikov Civilne zaščite, razporejanje, pozivanje ter obliko in vsebino knjižice pripadnika Civilne zaščite.

35. člen

(prijava spremembe osebnih podatkov)

Pripadniki Civilne zaščite, državljanji in pravne osebe, ki jim je naložena materialna dolžnost, morajo upravnemu organu sporočiti spremembo osebnih in drugih podatkov iz 32. člena tega zakona v 15 dneh po nastanku spremembe.

III. PRISTOJNOSTI

36. člen

(pristojnosti države)

V državni pristojnosti je:

- urejanje sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- načrtovanje razvojnih projektov in raziskovalne dejavnosti varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- priprava in uresničevanje nacionalnega programa in načrta varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- izdelava ocen ogroženosti ter državnih načrtov zaščite in reševanja;
- organiziranje in opremljanje državnih sil za zaščito, reševanje in pomoč;
- vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah, ki prizadenejo dve ali več lokalnih skupnosti;
- organiziranje in izvajanje opazovanja, obveščanja in alarmiranja na območju države in regij ter določanje enotnega sistema alarmiranja;
- organiziranje in vzdrževanje zvez za potrebe zaščite, reševanja in pomoči do lokalnih skupnosti ter določanje enotnega sistema zvez;
- ocenjevanje škode, ki jo povzročijo naravne in druge nesreče;
- pomoč pri odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč, da se zavaruje zdravje in življenje ljudi, premoženje, kulturna dediščina in okolje, prepreči nastajanje nadaljnje škode in zagotovi druge osnovne pogoje za življenje;
- določanje izobraževalnih programov in programov usposabljanja s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter izvajanje programov, ki so državnega pomena;
- inšpekcija nad izvajanjem predpisov in ukrepov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- urejanje meddržavnega in drugega mednarodnega sodelovanja na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

37. člen
(pristojnosti občine)

- (1) Občina ureja in izvaja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami na svojem območju.
- (2) V občinski pristojnosti je:
- spremljanje nevarnosti, obveščanje in alarmiranje prebivalstva o pretečih nevarnostih;
  - organiziranje in vzdrževanje sredstev za alarmiranje v skladu z enotnim sistemom alarmiranja;
  - zagotavljanje zvez za potrebe zaščite, reševanja in pomoči v skladu z enotnim sistemom zvez;
  - načrtovanje in izvajanje zaščitnih ukrepov;
  - izdelava ocen ogroženosti ter načrtov zaščite in reševanja;
  - organiziranje, razvijanje in vodenje osebne in vzajemne zaščite;
  - organiziranje in opremljanje organov, enot in služb Civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč v občini;
  - zagotavljanje nujnih sredstev za začasno nastanitev v primeru naravnih in drugih nesreč;
  - izvajanje programov usposabljanja občinskega pomena;
  - organiziranje in vodenje zaščite, reševanja in pomoči na območju občine;
  - usklajevanje načrtov in drugih priprav za zaščito, reševanje in pomoč s sosednjimi občinami;
  - odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč.
- (3) Občine pri opravljanju nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami sodelujejo med seboj ter lahko v ta namen združujejo sredstva in oblikujejo skupne službe za opravljanje skupnih zadev varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

38. člen
(naloge gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij)

- (1) Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije morajo zagotoviti pogoje in možnosti za izvajanje osebne in vzajemne zaščite delavcev ter izvajati predpisane zaščitne ukrepe.
- (2) Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki v delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi, nafto in njene derivate ter energetske pline in opravljajo dejavnost ali upravljajo s sredstvi za delo, ki predstavljajo nevarnost za nastanek nesreče, morajo izdelati oceno ogroženosti ter načrt zaščite in reševanja.
- (3) Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije iz prejšnjega odstavka morajo na lastne stroške vzpostaviti in vzdrževati pripravljenost za ukrepanje, organizirati potrebne sile za reševanje in pomoč, zagotoviti obveščanje in alarmiranje delavcev in okoliškega prebivalstva o nevarnostih ter sofinancirati sorazmeren del priprav lokalne skupnosti, glede na obseg in stopnjo ogroženosti, ki jo povzroča njihova dejavnost.
- (4) Vlada določi vrste in količine nevarnih snovi ter dejavnosti in sredstva iz drugega odstavka tega člena.

39. člen
(odgovornost lastnikov in uporabnikov)

- (1) Lastniki in uporabniki stanovanjskih ter drugih stavb so odgovorni za izvajanje predpisanih zaščitnih ukrepov in za zagotovitev potrebnih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč.
- (2) Lastniki in uporabniki kulturne dediščine so odgovorni za izvajanje predpisanih zaščitnih ukrepov. Pri tem lahko zahtevajo pomoč strokovne službe za varstvo kulturne dediščine.

(3) Lastniki in uporabniki iz prvega odstavka tega člena morajo pristojnemu poverjeniku za Civilno zaščito dajati podatke o stanovanjski ali drugi stavbi ter zbirne podatke o stanovalcih in drugih uporabnikih stavb.

IV. PROGRAMIRANJE IN NAČRTOVANJE

1. Raziskovanje

40. člen (raziskovalni in razvojni projekti)

(1) Raziskovalni in razvojni projekti varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so obvezna sestavina nacionalnega raziskovalnega programa.

(2) Ministrstvo, pristojno za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), sodeluje pri odločanju o raziskovalnih in razvojnih projektih v nacionalnem raziskovalnem programu tako, da predlaga raziskovalne in razvojne projekte s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter daje mnenje k raziskovalnim in razvojnim projektom, ki imajo pomen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(3) Ministrstvo po predhodni uskladitvi z ministrstvom, pristojnim za raziskovalno dejavnost, lahko samostojno financira raziskovalne ter razvojne projekte varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

2. Programiranje

41. člen (nacionalni program)

(1) Z nacionalnim programom varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (v nadaljnjem besedilu: nacionalni program) se določajo cilji, politika in strategija varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v državi za najmanj pet let.

(2) Nacionalni program vsebuje:

- ugotovitve iz ocen ogroženosti;
- stanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- opredelitev stopnje zaščite pred posameznimi naravnimi in drugimi nesrečami, temeljne cilje, naloge varstva in način njihovega uresničevanja;
- pregled preventivnih ukrepov;
- smernice za raziskovalno in razvojno delo;
- smernice za organiziranje sil ter sredstev za zaščito, reševanje in pomoč;
- smernice za izdelavo izobraževalnih programov;
- analizo pričakovanih stroškov in koristi.

42. člen (letni načrt)

Naloge iz nacionalnega programa se razčlenijo v letnem načrtu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

43. člen
(programi in načrti lokalnih skupnosti)

Lokalne skupnosti sprejmejo svoje programe in načrte varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki ne smejo biti v nasprotju z nacionalnim programom.

3. Načrtovanje

44. člen
(ocena ogroženosti)

- (1) Načrtovanje zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah ter v vojnem stanju mora temeljiti na ocenah ogroženosti in drugih strokovnih podlagah.
- (2) Ocene ogroženosti za območje države ali del območja države za posamezne naravne in druge nesreče ter v vojnem stanju izdelava Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje v sodelovanju z drugimi ministrstvi.
- (3) Ocene ogroženosti za območje občine izdelava pristojni občinski organ.
- (4) Minister predpiše metodologijo za izdelavo ocen ogroženosti.

45. člen
(načrti zaščite in reševanja)

- (1) Zaščita, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah ter v vojnem stanju se načrtujejo z načrti zaščite in reševanja.
- (2) Z načrti zaščite in reševanja se zagotavlja organizirano in usklajeno delovanje za preprečitev nesreč oziroma zmanjšanje njihovih posledic ter čim hitrejšo zagotovitev osnovnih pogojev za življenje ob nesreči.

46. člen
(nosilci načrtovanja)

- (1) Državne načrte zaščite in reševanja izdelava Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje v sodelovanju z drugimi ministrstvi.
- (2) Občinske načrte zaščite in reševanja izdelajo pristojni občinski organi.
- (3) Župan lahko odloči, da poleg gospodarskih družb, zavodov in organizacij iz 38. člena tega zakona načrte zaščite in reševanja izdelajo tudi druge gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije na območju občine.
- (4) Nosilci izdelave načrtov zaščite in reševanje morajo sprejete načrte zaščite in reševanja javno predstaviti.
- (5) Vlada podrobneje uredi vsebino ter izdelavo načrtov zaščite in reševanja.

47. člen
(izpopolnjevanje načrtov)

Načrte zaščite in reševanja je treba izpopolniti ob spremembi nevarnosti ali spremembi razpoložljivih sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč. Pri tem se morajo upoštevati nova spoznanja stroke in izkušnje, pridobljene pri ravnanju ob nesrečah.

V. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

48. člen
(sistem opazovanja, obveščanja in alarmiranja)

(1) Za odkrivanje ter spremljanje nevarnosti naravnih in drugih nesreč, obveščanje in alarmiranje ter vodenje in izvajanje zaščite, reševanja in pomoči, ministrstvo organizira enoten sistem opazovanja, obveščanja in alarmiranja.

(2) Temeljne naloge sistema iz prejšnjega odstavka so:

- zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov, pomembnih za zaščito, reševanje in pomoč ter za izvajanje drugih nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- obveščanje in alarmiranje prebivalcev o pretečih nevarnostih ter posredovanje napotkov za osebno in vzajemno zaščito
- obveščanje in alarmiranje izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči o nevarnostih ter posredovanje odločitev pristojnih organov vodenja za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči.

49. člen
(organizacija sistema)

(1) Sistem opazovanja, obveščanja in alarmiranja sestavljajo:

- opazovalno omrežje;
- centri za obveščanje;
- služba za informacijsko podporo;
- alarmiranje.

(2) Vlada podrobneje uredi organizacijo in delovanje sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja.

1. Opazovalno omrežje

50. člen
(opazovalno omrežje)

(1) Opazovanje, obveščanje in alarmiranje se izvaja na podlagi:

- obvestil prebivalcev in organizacij;
- opazovanj oziroma obvestil gasilcev, gorskih reševalcev, jamarjev, potapljačev, gozdarjev, lovcev, ribičev, avto-moto društev, nautičnih društev, letalskih klubov, železničarskih, cestnih in drugih gospodarskih društev, zavodov ter organizacij;
- obvestil opazovalnih in nadzornih služb, organiziranih za spremljanje meteoroloških, hidroloških, seizmoloških, radioloških, ekoloških in drugih razmer;
- opazovanj, ki jih opravljajo službe za nadzor zračnega prostora;
- mednarodne izmenjave podatkov in informacij.

(2) Službe iz prejšnjega odstavka morajo brezplačno sporočiti podatke, pomembne za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, pristojnemu centru za obveščanje.

51. člen
(uporaba podatkov državne statistike)

(1) Pristojni državni organi in organi lokalnih skupnosti lahko za načrtovanje ter izvajanje zaščite, reševanja in pomoči uporabijo podatke o virih nevarnosti naravnih in drugih nesreč, prebivalcih na ogroženih območjih, stanovanjskih in drugih stavbah, javnih službah, društvih, gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, katerih dejavnost je pomembna za zaščito, reševanje in pomoč, ki so zbrani z nacionalnim programom statističnih raziskovanj ali v drugih zbirkah, ki jih vodi državna statistika.

(2) Pristojni državni organi in organi lokalnih skupnosti lahko za načrtovanje in izvajanje zaščite, reševanja in pomoči uporabijo v skladu s prejšnjim odstavkom podatke o ogroženih prebivalcih, ki obsegajo enotno matično številko, ime in priimek, leto rojstva, naslov stalnega in začasnega prebivališča ter podatke o zaposlitvi.

(3) Državni organi in organi lokalnih skupnosti iz prejšnjega odstavka so dolžni zagotoviti varstvo osebnih podatkov, ki jih uporabljajo v skladu z zakonom.

52. člen
(zbirke podatkov)

(1) Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje za opravljanje upravnih in strokovnih zadev varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami zbira, obdeluje, posreduje in uporablja podatke o:

- naravnih in drugih pojavih, pomembnih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- virih nevarnosti naravnih in drugih nesreč;
- naravnih in drugih nesrečah ter povzročenih škodah;
- silah ter sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč;
- intervencijah sil za zaščito, reševanje in pomoč;
- stroških varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(2) Državni organi, lokalne skupnosti ter gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije morajo Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje sporočiti podatke za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami na predpisan način.

(3) Minister predpiše metodologijo zbiranja, obdelave, shranjevanja, posredovanja in uporabe podatkov ter pogoje za izkazovanje in izmenjavo podatkov s tujimi državami ter mednarodnimi organizacijami.

53. člen
(uporaba zvez)

(1) Uporaba zvez za vodenje ter prenos podatkov v sistemu opazovanja, obveščanja in alarmiranja ima prednost pri uporabi vseh vrst zvez.

(2) Za vodenje ter izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ter za izvajanje drugih operativnih nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ministrstvo organizira avtonomen sistem zvez.

2. Centri za obveščanje

54. člen
(organiziranost in delovanje)

(1) Za opravljanje operativno-komunikacijskih nalog opazovanja, obveščanja in alarmiranja ministrstvo organizira centre za obveščanje.

(2) Centri za obveščanje so:

- Center za obveščanje Republike Slovenije;
- regijski in območni centri za obveščanje.

(3) Območni centri se aktivirajo in delujejo le ob naravnih in drugih nesrečah ter v vojni.

(4) O aktiviranju območnih centrov za obveščanje odloča minister ali poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije.

3. Služba za informacijsko podporo

55. člen

(služba za informacijsko podporo)

(1) Za strokovno-analitično obdelavo podatkov, obveščanje in alarmiranje ter za informacijsko podporo organom vodenja zaščite, reševanja in pomoči ministrstvo organizira službo za informacijsko podporo.

(2) Nacionalne in lokalne televizijske ter radijske postaje morajo na zahtevo Vlade, župana, pristojnega poveljnika Civilne zaščite ali organa, pristojnega za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, objaviti pozive, razglase in druga nujna sporočila v zvezi z nevarnostmi naravnih in drugih nesreč. Objava pozivov, razglasov ter drugih sporočil ima prednost v vseh sredstvih javnega obveščanja.

4. Alarmiranje

56. člen

(alarmni sistem)

Alarmiranje se organizira kot enoten sistem, ki ga je mogoče upravljati na državni, regionalni in lokalni ravni.

57. člen

(izvajanje alarmiranja)

(1) Alarmiranje ob nevarnostih naravnih in drugih nesreč se izvaja na podlagi preverjenih obvestil prebivalcev, organov, gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij ter zahtev:

- službe za informacijsko podporo;
- poveljnikov Civilne zaščite;
- poveljnikov gasilskih enot in gasilskih zvez.

(2) Alarmiranje izvajajo centri za obveščanje, gasilske organizacije ter pristojne službe v gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah.

58. člen

(alarmiranje)

(1) Znaki za alarmiranje so enotni za celotno območje države.

(2) Vlada določi vrsto, število in uporabo znakov za alarmiranje.

(3) Ministrstvo skrbi za organizacijo in delovanje enotnega alarmnega sistema na državni in regijski ravni.

VI. ZAŠČITNI UKREPI

59. člen (zaščitni ukrepi)

Zaščitni ukrepi so:

- prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi;
- evakuacija;
- sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev;
- radiološka, kemijska in biološka zaščita;
- zaklanjanje;
- zaščita kulturne dediščine.

60. člen (prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi)

(1) Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se uveljavljajo pri načrtovanju in urejanju prostora ter naselij in pri graditvi objektov z namenom, da se preprečijo oziroma zmanjšajo škodljivi vplivi naravnih in drugih nesreč ter da se omogoči zaščita, reševanje in pomoč.

(2) Projekti za graditev objektov in naprav, namenjenih oskrbi prebivalstva, javnemu prometu ter skladiščenju, proizvodnji oziroma uporabi nevarnih snovi, nafte in njenih derivatov ter energetskih plinov, morajo vsebovati študijo varnosti pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(3) Vlada podrobneje predpiše vrsto objektov in naprav iz prejšnjega odstavka ter prostorske, urbanistične, gradbene in druge tehnične ukrepe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

61. člen (evakuacija)

(1) Evakuacija ogroženih in prizadetih prebivalcev se izvaja, če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti.

(2) Evakuacijo lahko odredijo Vlada, župan, v nujnih primerih pa tudi pristojni poveljnik Civilne zaščite.

(3) Na območjih, kjer je odrejena evakuacija, se morajo prebivalci preseliti v določen kraj v času in na način, kot je to določeno z načrti zaščite in reševanja oziroma z odločitvijo pristojnega organa.

(4) Preselitev prebivalcev v drugo občino ne sme vplivati na poslabšanje njihovega pravnega statusa.

(5) Občina, na območje katere so prebivalci evakuirani, krije stroške v zvezi z njihovo nastanitvijo in oskrbo ter izobraževanjem, s tem, da ji daje nadomestilo stroškov država oziroma tista občina, iz katere so evakuirani, v obsegu, kot bi jih krili, če do evakuacije ne bi prišlo.

62. člen (sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev)

(1) Država in občine so dolžne v skladu s tem zakonom zagotoviti zatočišče in nujno oskrbo prebivalcem, ki so zaradi naravne ali druge nesreče ostali brez doma ter sredstev za preživljanje in ki se zaradi ogroženosti zadržujejo zunaj svojega prebivališča.

(2) Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti na stanovanje evakuirane ter ogrožene osebe iz prejšnjega odstavka, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način.

63. člen
(radiološka, kemijska in biološka zaščita)

(1) Radiološka, kemijska in biološka zaščita obsega ukrepe ter sredstva za neposredno zaščito pred učinki jedrskega, kemičnega in biološkega orožja ter pred posledicami nesreč z nevarnimi snovmi.

(2) Lastniki in uporabniki objektov in naprav, ki so namenjeni javni oskrbi z vodo, proizvodnji, prometu in skladiščenju živil, zdravil in živinske krme, javni zdravstveni službi ter varstvu in izobraževanju otrok, morajo zagotoviti zaščitna sredstva in izvajati predpisane ukrepe za radiološko, kemijsko in biološko zaščito.

(3) Vlada podrobneje predpiše organizacijo radiološke, kemijske in biološke zaščite ter določi zaščitna sredstva in ukrepe iz prejšnjega odstavka.

64. člen
(zaklanjanje)

(1) Za zaščito prebivalcev pred vojnimi in drugimi nevarnostmi se gradijo zaklonišča in zaklonilniki.

(2) Zaklonišča se glede na odpornost delijo na zaklonišča osnovne in dopolnilne zaščite.

(3) Zaklonišča osnovne zaščite se gradijo v mestih in drugih ogroženih naseljih v novih objektih, namenjenih javni zdravstveni službi, varstvu in izobraževanju otrok, varstvu kulturne dediščine, javnim telekomunikacijam, nacionalni televiziji in radiu, upravljanju železniškega, pomorskega in zračnega prometa ter v pomembnih energetske in industrijskih objektih, kjer se bodo v vojni opravljale dejavnosti posebnega pomena za obrambo in zaščito.

(4) V drugih novih objektih v naseljih iz prejšnjega odstavka je obvezna ojačitev prve plošče tako, da zdrži rušenje nanjo.

(5) Zaklonišča se praviloma gradijo kot dvonamenski objekti, tako da ni ogrožena njihova zaščitna funkcija.

(6) Zaklonilniki se praviloma pripravljajo v vojnem stanju za zaščito pred ruševinami.

65. člen
(javna zaklonišča)

(1) Za zaklanjanje ljudi na javnih mestih se uporabljajo javna zaklonišča oziroma se v ta namen prilagajajo primerni objekti.

(2) Za javna zaklonišča skrbi lokalna skupnost.

66. člen
(zaščitne funkcije zaklonišč)

(1) Zaklonišča osnovne zaščite morajo zagotavljati zaščito pred nad pritiskom, ruševinami, radioaktivnimi padavinami, požari in učinki kemičnega orožja. Opremljena morajo biti za daljše bivanje.

(2) Zaklonišča dopolnilne zaščite morajo zagotavljati zaščito pred ruševinami.

67. člen
(vzdrževanje in uporaba zaklonišč)

- (1) Lastnik in uporabnik morata zaklonišče vzdrževati v takšnem stanju, ki ustreza njegovi namembnosti. Ob nevarnosti mora biti omogočen dostop in uporaba tistim osebam, katerim je zaklonišče namenjeno.
- (2) Ob nevarnosti mora biti zaklonišče pripravljeno za uporabo v 24 urah.
- (3) Spremembe zaklonišča, ki zmanjšujejo njegovo zaščitno funkcijo, praviloma niso dovoljene.

68. člen
(financiranje graditve zaklonišč)

- (1) Investitorji morajo graditi zaklonišča s svojimi sredstvi.
- (2) Investitor javnih zaklonišč je lokalna skupnost.
- (3) Za pospeševanje graditve zaklonišč lahko država prevzame garancije ali odobri subvencije.
- (4) Vlada določa območja in objekte, kjer se morajo graditi zaklonišča, ter pogoje za graditev in vzdrževanje zaklonišč.
- (5) O prošnjah za prevzem garancije in dodeljevanju subvencij odloča minister.
- (6) Minister predpiše tehnične normative za zaklonišča in zaklonilnike ter za prilaganje objektov za zaklanjanje.

69. člen
(zaščita kulturne dediščine)

- (1) Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjševanje nevarnosti ter preprečevanje in zmanjševanje škodljivih vplivov naravnih in drugih nesreč na kulturno dediščino.
- (2) Priprave in ukrepe iz prejšnjega odstavka izvajajo lastniki in uporabniki kulturne dediščine, strokovna služba za varstvo kulturne dediščine, občine in država. Pri izvajanju zaščite kulturne dediščine ob naravnih in drugih nesrečah po potrebi sodelujejo tudi ustrezne enote in službe Civilne zaščite, gasilske enote ter druge sile za zaščito, reševanje in pomoč.
- (3) Vlada podrobneje uredi varstvo kulturne dediščine ob naravnih in drugih nesrečah.

VII. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

70. člen
(vsebina in odgovornost)

- (1) Osebna in vzajemna zaščita obsegata ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic naravnih in drugih nesreč za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega premoženja.
- (2) Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite skrbi lokalna skupnost, ki v ta namen lahko organizira svetovalno službo.

(3) Vlada predpiše sredstva in opremo za osebno in skupinsko zaščito ob naravnih in drugih nesrečah, ki jo morajo zagotoviti prebivalci, lastniki in uporabniki stavb, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije ter državni organi.

VIII. SILE ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

1. Naloge in organizacija

71. člen

(naloge zaščite, reševanja in pomoči)

(1) Zaščita, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah obsega:

- prvo medicinsko pomoč;
- pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem;
- prvo veterinarsko pomoč;
- gašenje in reševanje ob požarih;
- reševanje iz ruševin, zemeljskih in snežnih plazov;
- reševanje ob poplavih in drugih vremenskih ujmah ter ekoloških in drugih nesrečah na morju, rekah in jezerih;
- reševanje v gorah;
- reševanje v jamah;
- reševanje ob velikih prometnih nesrečah;
- reševanje ob rudniških nesrečah;
- varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi;
- izvajanje radiološke, kemijske in biološke zaščite ob uporabi jedrskega, kemičnega ali biološkega orožja ter ob nesrečah z nevarnimi snovmi;
- reševanje ob vojaških napadih in drugih oblikah množičnega nasilja;
- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.

72. člen

(izvajalci nalog)

Naloge iz prejšnjega člena izvajajo:

- enote, službe in druge operativne sestave društev in drugih nevladnih organizacij;
- gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije;
- enote in službe Civilne zaščite;
- policija;
- Slovenska vojska v skladu z zakonom.

73. člen

(društva in druge nevladne organizacije)

(1) Enote, službe in druge operativne sestave društev in drugih nevladnih organizacij opravljajo naloge zaščite, reševanja in pomoči oziroma javno službo na podlagi odločitve pristojnega organa lokalne skupnosti ali državnega organa, če izpolnjujejo predpisane pogoje.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka pristojni organ določi zlasti:

- vsebino, obseg in način opravljanja nalog oziroma javne službe;
- začetek izvajanja nalog oziroma javne službe;
- finančna sredstva, ki jih zagotavlja lokalna skupnost oziroma država za opravljanje nalog oziroma javne službe;
- finančna sredstva za plačevanje prispevkov za pravice v primeru poškodbe pri delu in poklicne bolezni v skladu s tem zakonom;

- nadzor nad opravljanjem nalog oziroma javne službe.

(3) Obseg in način opravljanja nalog oziroma javne službe se določita v skladu z merili za organiziranje in opremljanje enot, služb in drugih operativnih sestavov za zaščito, reševanje in pomoč, ki jih določi Vlada.

(4) Kadar se ugotovi, da enote, službe ali druge operativne sestave društva ali druge nevladne organizacije iz prvega odstavka tega člena ne opravljajo nalog oziroma javne službe v skladu s predpisi in odločitvijo pristojnega organa, ji ta organ določi rok za odpravo pomanjkljivosti. Če pomanjkljivosti ne odpravi v določenem roku, se ji opravljanje nalog oziroma javne službe odpove.

(5) Ne glede na določbe tega člena lahko pri zaščiti, reševanju in pomoči prostovoljno sodelujejo tudi druga društva in nevladne organizacije, če imajo ustrezne kadre in opremo.

74. člen (javne službe za zaščito, reševanje in pomoč)

Javne službe za zaščito, reševanje in pomoč so:

- gasilska služba, ki jo opravljajo gasilske enote v skladu s predpisi o gasilstvu;
- gorska reševalna služba, ki jo opravljajo postaje Gorske reševalne službe pri Planinski zvezi Slovenije v skladu z odločitvijo pristojnega državnega organa;
- jamarska reševalna služba, ki jo opravljajo jamarji - reševalci pri jamarskih društvih v skladu z odločitvijo pristojnega državnega organa;
- služba za zaščito in reševanje ob ekoloških in drugih nesrečah na morju, ki jo organizirajo lokalne skupnosti in država.

75. člen (gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije)

(1) Za opravljanje določenih operativnih nalog zaščite, reševanja in pomoči lahko pristojni državni organ ali organ lokalne skupnosti določi gospodarske družbe, zavode in druge organizacije, ki imajo za ustrezne kadre in sredstva.

(2) Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije določijo svojo organiziranost za opravljanje nalog iz prejšnjega odstavka, skrbijo za strokovno usposabljanje svojih delavcev ter izvajajo druge priprave za delovanje ob naravnih in drugih nesrečah.

(3) Pristojni organ lokalne skupnosti ali državni organ zagotovi gospodarskim družbam, zavodom in drugim organizacijam, ki jih določi za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči, nadomestilo dejanskih stroškov za sodelovanje pri opravljanju nalog ter za izvajanje priprav, ki presegajo njihovo redno dejavnost.

76. člen (enote in službe Civilne zaščite)

(1) Za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči se organizirajo enote in službe Civilne zaščite in sicer:

- enote za prvo pomoč;
- enote za prvo veterinarsko pomoč;
- tehnične reševalne enote;
- enote in službe za radiološko, kemijsko in biološko zaščito;
- enote za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi;
- službe za vzdrževanje in uporabo zaklonišč;

- službe za podporo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lokalna skupnost organizira gasilske enote Civilne zaščite v krajih, kjer ni ustrezne operativne enote gasilske organizacije.

(3) Država, lokalne skupnosti, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije organizirajo enote in službe iz prvega odstavka tega člena v skladu z merili za organiziranje, opremljanje in usposabljanje Civilne zaščite, ki jih predpiše Vlada.

77. člen
(proženje snežnih plazov)

(1) Proženje snežnih plazov lahko opravljajo osebe, ki imajo pooblastilo, pod pogoji, ki jih predpiše minister.

(2) Minister podrobneje uredi varstvo pred snežnimi plazovi.

78. člen
(varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi)

(1) Varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi obsega odkrivanje, zavarovanje, odstranjevanje, prevoz in uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev.

(2) Pripadniki enot za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi lahko naloge iz prejšnjega odstavka opravljajo, če imajo pooblastilo ministra.

(3) Minister podrobneje uredi varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi.

79. člen
(vzdrževanje javnega reda in varnosti)

Javni red in mir ter varnost ob naravnih in drugih nesrečah na ogroženih in prizadetih območjih zagotavlja policija.

2. Mobilizacija in aktiviranje

80. člen
(mobilizacija in aktiviranje)

(1) O mobilizaciji Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč odloča Vlada.

(2) O aktiviranju Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč ob naravni ali drugi nesreči odločajo pristojni poveljnik Civilne zaščite in drugi organi, pristojni za vodenje, v skladu z načrti zaščite in reševanja.

3. Vodenje sil

81. člen
(vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč)

(1) Operativno-strokovno vodenje Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč se organizira in izvaja kot enoten sistem.

(2) Vodenje iz prejšnjega odstavka izvajajo poveljniki Civilne zaščite, štabi Civilne zaščite, poverjeniki za Civilno zaščito in poveljniki oziroma vodje enot, služb in drugih operativnih sestav za zaščito, reševanje in pomoč.

(3) Vodenje temelji na obveznem izvrševanju odločitev organov, pristojnih za vodenje Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

(4) Vsak poveljnik oziroma vodja mora imeti namestnika, če tega ni, pooblasti osebo, ki ga nadomešča.

(5) Vsak poveljnik oziroma vodja mora vedeti, kdo mu je nadrejen in podrejen.

(6) Nihče ni dolžan in ne sme izvršiti odločitve, če je očitno, da bi s tem storil kaznivo dejanje ali kršil mednarodno humanitarno pravo.

82. člen

(vodenje enot, služb in drugih sestav)

(1) Enote, službe in druge operativne sestave društev ter drugih nevladnih organizacij oziroma gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij, ki sodelujejo pri zaščiti, reševanju in pomoči, vodijo samostojno njihovi vodje v skladu s pravili stroke ter predpisi.

(2) Če zaščito, reševanje in pomoč izvaja več enot, služb ali druge operativne sestave, oziroma ce je aktivirana Civilna zaščita, mora biti njihovo delovanje v skladu z usmeritvami pristojnega poveljnika Civilne zaščite oziroma vodje intervencije.

83. člen

(sodelovanje vojske in policije)

(1) Če pri zaščiti, reševanju in pomoči sodelujejo vojaške enote, njihovo delovanje vodijo vojaški poveljniki v skladu z usmeritvami pristojnega poveljnika Civilne zaščite oziroma vodje intervencije.

(2) Policija organizira in opravlja svoje naloge pri zaščiti, reševanju in pomoči v skladu s predpisi ter usmeritvami pristojnega poveljnika Civilne zaščite oziroma vodje intervencije.

84. člen

(naloge poveljnikov Civilne zaščite)

(1) Poveljnik Civilne zaščite:

- preverja intervencijsko pripravljenost sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč;
- vodi ali usmerja zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah;
- skrbi za povezano in usklajeno delovanje vseh sil za zaščito, reševanje in pomoč;
- daje mnenja in predloge v zvezi s pripravami in delovanjem sil za zaščito, reševanje in pomoč ter mnenja in predloge za odpravo škode, ki jo povzročijo naravne in druge nesreče;
- predlaga imenovanje štaba Civilne zaščite.

(2) Poveljnik Civilne zaščite lahko za vodenje posameznih intervencij za zaščito, reševanje in pomoč določi vodjo intervencije.

85. člen
(posebna pooblastila)

(1) Poveljnik Civilne zaščite ali vodja intervencije ima pravico in dolžnost, da med vodenjem zaščite, reševanja in pomoči prepove dostop nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in promet mimo tega kraja ter odredi:

- umik ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij;
- vstop v stanovanje;
- uporabo določenih sredstev zvez oziroma njihovo vzpostavitev;
- odstranitev ovir, ki onemogočajo uspešno intervencijo;
- uporabo tujega prevoznega sredstva za prevoz poškodovanih oseb oziroma potrebnih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč;
- obvezno sodelovanje državljanov pri reševanju v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi, ki so primerna za reševanje;
- uporabo tujega zemljišča za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči;
- porušitev objekta oziroma posek drevja.

(2) Ukrepe iz prejšnjega odstavka lahko poveljnik Civilne zaščite ali vodja intervencije odredi le, če ne more drugače zavarovati ljudi in premoženja ter zagotoviti izvajanja zaščite, reševanja in pomoči, trajati pa smejo le toliko časa, kolikor je to nujno potrebno.

86. člen
(pomoč)

(1) Če je za zaščito, reševanje in pomoč ob naravni ali drugi nesreči potrebna pomoč v silah in sredstvih iz sosednje lokalne skupnosti, lahko poveljnik Civilne zaščite občine ali vodja intervencije zaprosi za takšno pomoč. Poveljnik ali vodja intervencije lahko zaprosi za pomoč tudi sosednjo lokalno skupnost v drugi državi, če z meddržavnim sporazumom ni drugače dogovorjeno.

(2) Za pomoč v silah in sredstvih ob velikih naravnih in drugih nesrečah zaprosi druge države Vlada ali poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije, če z meddržavnimi sporazumi ni drugače dogovorjeno.

(3) Vlada odloča o pomoči drugim državam ob naravnih in drugih nesrečah.

87. člen
(štabi Civilne zaščite)

(1) Za strokovno pomoč pri vodenju ter za opravljanje drugih operativno-strokovnih nalog zaščite, reševanja in pomoči se organizirajo štabi Civilne zaščite.

(2) Štabi Civilne zaščite so:

- Štab Civilne zaščite Republike Slovenije;
- regijski štabi;
- občinski oziroma mestni štabi;
- sektorski oziroma krajevni štabi;
- štabi Civilne zaščite gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij.

(3) Delo štaba vodi poveljnik Civilne zaščite, v njegovi odsotnosti pa namestnik poveljnika. Štab ima določeno število članov, ki se imenujejo iz vrst strokovnjakov ter predstavnikov tistih organov, organizacij in služb, ki sodelujejo pri zaščiti, reševanju in pomoči v skladu z načrti zaščite in reševanja.

88. člen
(poverjeniki za Civilno zaščito)

(1) Poverjeniki za Civilno zaščito se imenujejo v večjih stanovanjskih stavbah, gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah ter glede na ogroženost, v bivalnih okoljih.

(2) Poverjeniki za Civilno zaščito usmerjajo izvajanje osebne in vzajemne zaščite prebivalcev ter organizirajo in usklajujejo izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči v svojem okolju.

4. Oznake v Civilni zaščiti

89. člen
(vrste oznak)

(1) V Civilni zaščiti Republike Slovenije so uporabljajo naslednje oznake:

- oznaka pripadnosti Civilni zaščiti Republike Slovenije;
- položajne oznake;
- oznake specialnosti enot in služb.

(2) Nihče ne sme reproducirati ali neupravičeno uporabljati oznak in uniforme Civilne zaščite Republike Slovenije ter reproducirati in v prometu uporabljati vozil, ki so po grafični podobi enaka vozilom in drugim prevoznim sredstvom Civilne zaščite.

(3) Vlada predpiše oznake Civilne zaščite Republike Slovenije.

(4) Minister predpiše vrsto, obliko, kroj in nošenje uniforme Civilne zaščite Republike Slovenije.

90. člen
(uporaba oznak)

(1) Pripadnik Civilne zaščite Republike Slovenije med opravljanjem nalog nosi oznako pripadnosti, knjižico in uniformo Civilne zaščite.

(2) Člani enot, služb in drugih operativnih sestav društev in drugih nevladnih organizacij, gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij med opravljanjem nalog zaščite, reševanja in pomoči v vojnem stanju uporabljajo poleg svojih oznak tudi oznako pripadnosti Civilni zaščiti Republike Slovenije.

5. Priznanja in nagrade

91. člen
(priznanja in nagrade)

(1) Na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami se podeljujejo priznanja in nagrade za:

- prispevke pri preprečevanju nevarnosti;
- prispevke pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči;
- hrabra dejanja;
- izume in inovacije;
- dosežke pri razvojnem in raziskovalnem delu;
- dosežke pri izobraževanju in usposabljanju;
- življenjsko delo na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(2) Priznanja iz prejšnjega odstavka predpisuje Vlada.

IX. UPRAVLJANJE IN VODENJE

92. člen (Državni zbor)

Državni zbor:

- določa temeljne usmeritve za organiziranje in izvajanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- sprejme nacionalni program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami na predlog Vlade;
- nadzira uresničevanje nacionalnega programa ter izvajanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- odloča o zagotavljanju sredstev in drugih vprašanih odpravljanja posledic velikih naravnih nesreč na predlog Vlade.

93. člen (Vlada)

Vlada:

- usmerja in usklajuje organizacijo, priprave ter izvajanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v državi;
- sprejme letni načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- sprejme državne načrte zaščite in reševanja;
- vodi zaščito, reševanje in pomoč ter odpravljanje posledic velikih naravnih in drugih nesreč;
- ureja mednarodno pomoč ob naravnih in drugih nesrečah.

94. člen (Svet za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami)

(1) Vlada imenuje Svet za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami kot posvetovalno telo.

(2) Svet spremlja in ocenjuje stanje, sprejema stališča, daje mnenja in pobude v zvezi z:

- ogroženost zaradi naravnih in drugih nesreč;
- stanjem na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- nacionalnim programom;
- normativno ureditvijo varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- mednarodnim sodelovanjem na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

95. člen (poveljnik in štab Civilne zaščite Republike Slovenije)

(1) Za operativno-strokovno vodenje Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč na območju države Vlada imenuje poveljnika Civilne zaščite Republike Slovenije.

(2) Za strokovno pomoč pri vodenju in izvajanju operativnih nalog zaščite, reševanja in pomoči Vlada imenuje Štab Civilne zaščite Republike Slovenije.

(3) Poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije je za svoje delo odgovoren Vladi.

96. člen (poveljnik in štab Civilne zaščite regije)

(1) Za strokovno-operativno vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč v regiji Vlada imenuje regijske poveljnike in štabe Civilne zaščite ter določi območje njihove odgovornosti.

(2) Regijski poveljniki Civilne zaščite so za svoje delo odgovorni poveljniku Civilne zaščite Republike Slovenije.

97. člen
(komisije za ocenjevanje škode)

(1) Za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah ter za pripravo predlogov za odpravo njihovih posledic Vlada imenuje državno in regijske komisije za ocenjevanje škode.

(2) Člane komisij iz prejšnjega odstavka imenuje Vlada iz vrst strokovnjakov in predstavnikov državne uprave, lokalnih skupnosti, javnih služb, gospodarskih družb ter zavarovalnic.

(3) Oškodovanci na svoje stroške zberejo dokazila o škodi, ki so jo utrpeli zaradi naravne ali druge nesreče in jo predložijo pristojni komisiji v oceno in potrditev.

(4) Materialno škodo in druge posledice naravnih in drugih nesreč komisije ocenjujejo na podlagi metodologije, ki jo predpiše Vlada.

98. člen
(župan)

(1) Župan:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- sprejme načrte zaščite in reševanja;
- skrbi za izvajanje ukrepov za preprečitev in zmanjšanje posledic naravnih in drugih nesreč;
- vodi zaščito, reševanje in pomoč ter odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč;
- skrbi za obveščanje prebivalcev o nevarnostih, stanju varstva in sprejetih zaščitnih ukrepih.

(2) Za operativno-strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah župan imenuje poveljnika Civilne zaščite občine ter sektorske in krajevne poveljnike in štabe Civilne zaščite.

(3) Poverjeniki in poveljniki Civilne zaščite iz prejšnjega odstavka so za svoje delo odgovorni nadrejenim poveljnikom Civilne zaščite. Poveljnik Civilne zaščite občine je za svoje delo odgovoren županu.

99. člen
(organ upravljanja)

(1) Organ upravljanja v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji:

- skrbi za izvajanje priprav za zaščito, reševanje in pomoč;
- vodi zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah.

(2) Za neposredno operativno-strokovno vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč organ upravljanja imenuje poveljnika in štab Civilne zaščite ali poverjenika za Civilno zaščito ter sprejme načrte zaščite in reševanja.

X. NALOGE UPRAVE

100. člen
(naloge ministrstev)

(1) Vlada usmerja in usklajuje delovanje ministrstev na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(2) Ministrstva so odgovorna za izvajanje ukrepov za preprečevanje naravnih in drugih nesreč oziroma njihovih posledic na področjih iz njihove pristojnosti.

(3) Ministrstva so odgovorna za stanje priprav za delovanje dejavnosti iz njihove pristojnosti ob naravnih in drugih nesrečah.

(4) V državnih načrtih zaščite in reševanja se določijo naloge Vlade, ministrstev in vladnih služb za zaščito, reševanje in pomoč.

101. člen (organizacija in pristojnost)

Upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči ter druge naloge varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, opravljajo Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter organizacijske enote ministrstva v regijah, če z zakonom ni določeno drugače.

102. člen (naloge Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje)

Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje opravlja zlasti naslednje upravne in strokovne naloge varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami:

- izdeluje predloge raziskovalnih in razvojnih projektov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- izdelava predlog nacionalnega programa in načrta varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- skrbi za organiziranje in delovanje sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja;
- izdeluje ocene ogroženosti in druge strokovne podlage za načrtovanje zaščite, reševanja in pomoči ter usmerja in usklajuje ukrepe za preprečevanje ter zmanjševanje posledic naravnih in drugih nesreč v sodelovanju z drugimi ministrstvi;
- spremlja in razglasa nevarnost naravnih in drugih nesreč ter daje napotke za ravnanje;
- izdeluje državne načrte zaščite in reševanja v sodelovanju z ministrstvi in vladnimi službami;
- organizira, opremlja in usposablja državne enote in službe Civilne zaščite ter druge sile za zaščito, reševanje in pomoč ter zagotavlja pogoje za delo poveljnika, Štaba Civilne zaščite Republike Slovenije ter državne in regijske komisije za oceno škode;
- spremlja in usklajuje organiziranje Civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč;
- pripravlja programe in organizira ter izvaja izobraževanje in usposabljanje za zaščito, reševanje in pomoč;
- oblikuje in vzdržuje državne rezerve materialnih sredstev za primer naravnih in drugih nesreč.

XI. INŠPEKCIJA

103. člen (pristojnosti inšpekcije)

(1) Nadzorstvo nad izvajanjem tega zakona in predpisov, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(2) Inšpektorji pri opravljanju inšpekcije preverjajo zlasti:

- izvajanje ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje posledic naravnih in drugih nesreč;
- stanje načrtov in drugih priprav za zaščito, reševanje in pomoč;
- izvajanje nalog opazovanja, obveščanja in alarmiranja;
- usposobljenost, opremljenost in pripravljenost štabov, enot in služb Civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč;

- izvajanje usposabljanja za zaščito, reševanje in pomoč;
- opravljanje upravnih in strokovnih zadev na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(3) Glavni inšpektor lahko za uresničitev smotrov inšpekcije iz prejšnjega odstavka odredi tudi praktični preizkus ali vajo.

104. člen (posebna pooblastila)

- (1) Inšpektor ima poleg splošnih inšpekcijskih pooblastil pravico in dolžnost:
- odrediti, da se do odločitve pristojnega organa preneha opravljati dejavnost oziroma uporabljati objekt, naprave, stroje, prometna sredstva, tehnološki postopek, snovi ali druga sredstva, če obstaja neposredna nevarnost, da pride do nesreče;
  - naložiti, da se v določenem roku ali na določen način odpravijo ugotovljene pomanjkljivosti ali neskladje s predpisi, načrti ter odločitvami pristojnih organov vodenja zaščite, reševanja in pomoči.
- (2) Zoper odločbo inšpektorja iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba ministru v roku 15 dni od vročitve, ki ne zadrži njene izvršitve.

XII. POKLICNO DELO IN VARNOST PRI DELU

105. člen (posebni delovni pogoji)

- (1) Za delavce na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami veljajo predpisi o delavcih v državni upravi, če s tem zakonom ni določeno drugače.
- (2) Delavec, ki poklicno opravlja delo na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, mora po odločitvi predpostavljenega zaradi službenih potreb opravljati delo v posebnih delovnih pogojih.
- (3) Posebni delovni pogoji so:
- delo ob nedeljah ali praznikih;
  - delo v deljenem delovnem času;
  - delo, daljše od polnega delovnega časa;
  - dežurstvo kot redna oblika dela oziroma dežurstvo, ki se odreja izjemoma;
  - delo v terenskih razmerah na določenem kraju in v določenem času;
  - delo na kontaminiranem območju ter delo v drugih razmerah, ki predstavljajo povečano nevarnost za zdravje in življenje;
  - stalna pripravljenost za delo;
  - izraba ali prekinitvev dopusta v skladu s službenimi potrebami.
- (4) Če delavec med dežurstvom ali pripravljenostjo za delo dela, se čas dejanskega dela šteje za delo v podaljšanem delovnem času.
- (5) Če opravljeno delo delavca presega predpisano mesečno oziroma tedensko delovno obveznost, se razlika šteje kot delo prek polnega delovnega časa.
- (6) Delo v posebnih delovnih pogojih se odredi, če grozi nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče oziroma zaradi izvajanja zaščite, reševanja in pomoči ali kadar je le tako mogoče opraviti določene naloge, ki jih ni mogoče odlagati.

106. člen
(vrednotenje dela v posebnih delovnih razmerah)

(1) Delavcem, ki poklicno delajo na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, se zaradi posebnih delovnih razmer in odgovornosti poviša plača in sicer:

- do 20%, če opravljajo organizacijska, vodstvena, inšpekcijska ali operativna dela;
- do 15%, če opravljajo strokovno-tehnična dela v zvezi z odkrivanjem, varovanjem, odstranjevanjem in uničevanjem neeksplozivnih ubojnih sredstev;
- do 10%, če opravljajo strokovno-tehnična, analitična, nadzorna in druga operativna dela;
- do 5%, če opravljajo pomožna tehnična in manipulativna dela.

(2) Odstotek povišanja plače iz prejšnjega odstavka se določi glede na obseg, vrsto in naravo dela v posebnih delovnih razmerah ter odgovornosti.

107. člen
(varnost pri delu)

(1) Pri opravljanju del na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami se praviloma uporabljajo splošni predpisi o varnosti delavcev pri delu.

(2) Minister predpiše ukrepe in postopke za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev, pripadnikov Civilne zaščite ter pripadnikov oziroma članov enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij pri delu za dela na področju zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, pri katerih se ne morejo uporabljati splošni predpisi.

108. člen
(stavka)

(1) Delavci, ki poklicno delajo na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, morajo med stavko zagotoviti:

- neprekinjeno delovanje sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja ter sistema zvez;
- neprekinjeno opravljanje operativno-strokovnih nalog za delovanje poveljnikov in štabov Civilne zaščite oziroma drugih organov vodenja zaščite, reševanja in pomoči.

(2) Delavci iz prejšnjega odstavka ne smejo stavkati med naravno ali drugo nesrečo ali če je razglašena povečana nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

(3) V korist stavke ni dovoljeno uporabljati alarmnih znakov ter opreme in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč.

XIII. IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

109. člen
(izobraževanje v šolah)

(1) V osnovnem izobraževanju se posredujejo temeljna znanja o nevarnostih naravnih in drugih nesreč ter o zaščiti pred njimi.

(2) V srednjem in visokem izobraževanju se posredujejo znanja o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami v skladu z usmeritvijo izobraževalnega programa.

110. člen
(usposabljanje za osebno in vzajemno zaščito)

Usposabljanje prebivalcev za osebno in vzajemno zaščito ter za izvajanje predpisanih zaščitnih ukrepov organizirajo država in lokalne skupnosti kot neobvezne oblike usposabljanja.

111. člen
(usposabljanje pripadnikov Civilne zaščite)

- (1) Usposabljanje pripadnikov Civilne zaščite za opravljanje nalog v Civilni zaščiti obsega uvajalno, temeljno in dopolnilno usposabljanje.
- (2) Uvajalno in temeljno usposabljanje pripadnikov Civilne zaščite sme trajati skupno največ 15 dni, dopolnilno usposabljanje pa največ pet dni na leto.
- (3) Temeljno usposabljanje pripadnikov Civilne zaščite sme izjemoma trajati več kot je določeno v prejšnjem odstavku, po odločitvi ministra.
- (4) Dopolnilno usposabljanje se praviloma organizira in izvaja v dela prostih dneh.
- (5) Na usposabljanje se pripadniki Civilne zaščite vpokličejo s pozivom, ki jim mora biti praviloma vročen 30 dni pred začetkom usposabljanja.

112. člen
(odlaganje usposabljanja)

- (1) Pripadniku Civilne zaščite se na njegovo prošnjo odloži usposabljanje:
  - če je zaradi bolezni ali poškodbe nezmožen obiskovati usposabljanje;
  - če je ob pozivu k usposabljanju na šolanju ali če ima med usposabljanjem izpit, kolokvij ali obvezne vaje;
  - če neguje člana gospodinjstva, ki je hudo bolan;
  - če je po vročitvi poziva nastal smrtni primer v družini ali v gospodinjstvu oziroma zaradi drugih zasebnih razlogov, zaradi katerih bi zašel v težak položaj, če bi odšel na usposabljanje.
- (2) Usposabljanje se lahko odloži tudi zaradi neodložljivih službenih potreb in kmetijskih del.
- (3) Prošnja za odložitev usposabljanja se mora vložiti v osmih dneh od vročitve poziva oziroma od nastanka razloga za odložitev usposabljanja pri upravnem organu, ki pripadnika vodi v evidenci.

113. člen
(izobraževalni center)

- (1) Za izobraževanje in usposabljanje s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami se pri Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje ustanovi Izobraževalni center za zaščito in reševanje Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: izobraževalni center).
- (2) Izobraževalni center iz prejšnjega odstavka izvaja določene programe usposabljanja pripadnikov Civilne zaščite, članov enot, služb in drugih operativnih sestav društev ter drugih nevladnih organizacij, gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij.
- (3) Izobraževalni center lahko preizkuša zaščitno in reševalno opremo, če izpolnjuje predpisane pogoje.

114. člen
(izobraževalni programi)

(1) Izobraževanje in usposabljanje s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami organizirajo ministrstvo in lokalne skupnosti.

(2) Minister predpiše programe uvajalnega, temeljnega in dopolnilnega usposabljanja pripadnikov Civilne zaščite ter v sodelovanju z društvi in drugimi nevladnimi organizacijami, gospodarskimi družbami, zavodi in drugimi organizacijami programe usposabljanja članov enot, služb in drugih operativnih sestav, ki jih organizirajo te organizacije.

(3) Minister določi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati izobraževalne organizacije, ki izvajajo usposabljanje s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

XIV. FINANCIRANJE

115. člen
(viri financiranja)

(1) Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami se financira iz:

- proračuna Republike Slovenije;
- proračunov lokalnih skupnosti;
- zavarovalnin;
- prostovoljnih prispevkov;
- mednarodne pomoči;
- sredstev gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij;
- drugih virov.

116. člen
(splošni stroški)

(1) Iz proračuna Republike Slovenije se zagotavljajo sredstva za financiranje upravnih, strokovnih, nadzornih in drugih nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki so v državni pristojnosti.

(2) Lokalne skupnosti zagotavljajo sredstva za financiranje svojih nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami tako kot za druge potrebe javne porabe.

(3) Država in lokalne skupnosti v skladu s svojimi pristojnostmi zagotavljajo finančna sredstva za kritje stroškov neodločljivih nalog zaščite, reševanja in pomoči za zaščito zdravja in življenja ljudi, živali, premoženja in okolja.

(4) Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki morajo po tem zakonu organizirati Civilno zaščito in izvajati druge ukrepe ter naloge varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, zagotavljajo sredstva za nadomestila plač za svoje delavce v času njihovega usposabljanja ter sredstva za priprave in druge stroške varstva.

117. člen
(sredstva za odpravljanje škode)

(1) Sredstva za pomoč pri odpravljanju škode in drugih posledic nesreč iz desete alineje 36. člena tega zakona se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

(2) Predloge za uporabo sredstev iz prejšnjega odstavka pripravlja na podlagi ocen in predlogov državne komisije za ocenjevanje škode odbor, ki ga imenuje Vlada. O predlogih odbora odloča Vlada.

118. člen (pokrivanje stroškov)

(1) Fizična ali pravna oseba, ki je namenoma ali iz velike malomarnosti povzročila ogroženost, zaradi katere so nastali stroški nujnega ukrepanja, oziroma povzročila nesrečo, mora pokriti:

- stroške zaščitnih in reševalnih intervencij;
- stroške sanacije in vzpostavitve v prejšnje stanje;
- stroške odškodnin fizičnim in pravnim osebam.

(2) Če je povzročiteljev ogroženosti oziroma nesreče iz prejšnjega odstavka več in se ne da ugotoviti delež posameznega povzročitelja, krijejo nastale stroške solidarno.

XV. KAZENSKE DOLOČBE

119. člen

(1) Z denarno kaznijo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti:

1. če ne obvesti najbližjega centra za obveščanje, policije ali najbližje gasilske enote o nevarnosti naravne ali druge nesreče takoj, ko jo opazi ali ko zanjo zve kako drugače . člen);
2. če ne izvršuje ali se kako drugače izmika izvrševanju materialne dolžnosti (25. člen);
3. če v 15 dneh ne sporoči upravnemu organu spremembe podatkov iz 32.člena (35. člen);
4. če ne zagotovi pogojev ali možnosti za izvajanje osebne in vzajemne zaščite delavcev ali če ne izvaja predpisanih zaščitnih ukrepov (prvi odstavek 38. člena);
5. če v delovnem procesu uporablja, proizvaja, prevaža ali skladišči nevarne snovi, nafto in njene derivate ter energetske pline ali če opravlja dejavnost ali upravlja s sredstvi za delo, ki predstavljajo nevarnost za nastanek nesreče in ne izdelava ocene ogroženosti ali načrta zaščite in reševanja (drugi odstavek 38. člena);
6. če glede na obseg in stopnjo ogroženosti na lastne stroške ne vzpostavi ali vzdržuje pripravljenosti za ukrepanje ali če ne organizira potrebnih sil za reševanje in pomoč ali če ne zagotovi obveščanja in alarmiranja delavcev ali okoliškega prebivalstva o nevarnostih ali če ne sofinancira sorazmernega dela priprav sosednjih gospodarskih družb, zavodov, drugih organizacij ali lokalne skupnosti, ki izhajajo iz ogroženosti, ki jo povzročajo (tretji odstavek 38. člena);
7. če kot lastnik ali uporabnik stanovanjske ali druge stavbe ne izvaja predpisanih zaščitnih ukrepov ali ne zagotovi potrebnih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč (prvi odstavek 39. člena) ali ce ne izvaja predpisanih zaščitnih ukrepov za varstvo kulturne dediščine (drugi odstavek 39. člena);
8. če kot lastnik ali uporabnik stanovanjske ali druge stavbe ne omogoči delovanja pristojnega poverjenika za Civilno zaščito ali mu ne da podatkov o stanovanjski ali drugi stavbi ali zbirnih podatkov o stanovalcih in drugih uporabnikih te stavbe (tretji odstavek 39. člena);
9. če ne izdelava na podlagi odločitve župana načrtov zaščite in reševanja (tretji odstavek 46. člena);
10. če kot lastnik ali uporabnik objektov ali naprav, ki so namenjene javni oskrbi z vodo, proizvodnji, prometu ali skladiščenju živil, zdravil ali živinske krme, javni zdravstveni službi ali varstvu ali izobraževanju otrok, ne zagotovi zaščitnih sredstev ali ne izvaja predpisanih ukrepov za radiološko, kemijsko ali biološko zaščito (drugi odstavek 63. člena);
11. če kot lastnik ali uporabnik zaklonišča, ne vzdržuje zaklonišča v takšnem stanju, ki ustreza njegovi namembnosti ali če ob nevarnosti ne omogoča dostopa ali uporabe zaklonišča tistim osebam, katerim je zaklonišče namenjeno (67. člen);
12. če kot investitor ne poskrbi za gradnjo zaklonišča v skladu s tretjim in četrtem odstavkom 64. člena (prvi odstavek 68. člena);

13. če ne določi svoje organiziranosti za opravljanje nalog, ali če ne skrbi za strokovno usposabljanje svojih delavcev ali ne izvaja drugih priprav za delovanje ob naravnih in drugih nesrečah (drugi odstavek 75. člena);

14. če reproducira ali neupravičeno uporablja oznake in uniforme Civilne zaščite Republike Slovenije ali reproducira in v prometu uporablja vozila, ki so po grafični podobi enaka vozilom in drugim prevoznim sredstvom Civilne zaščite (drugi odstavek 89. člena);

15. če ravna v nasprotju z odločitvijo inšpektorja za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (prvi odstavek 104. člena).

(2) Z denarno kaznijo najmanj 50.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

120.člen

Z denarno kaznijo najmanj 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba državnega organa ali lokalne skupnosti:

1. če pristojni občinski organ ne izdela ocen ogroženosti za območje občine (tretji odstavek 44. člena);
2. če pristojni občinski organ ne izdela občinskih načrtov zaščite in reševanja . člen
3. če stori dejanje iz 7., 8., 10., 11., 12. in 13. točke prvega odstavka 119. člena tega zakona.

121.člen

Z denarno kaznijo najmanj 30.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik:

1. če ne izvršuje ali se neupravičeno izmika dolžnosti sodelovanja v Civilni zaščiti (17. člen);
2. če se kot pripadnik Civilne zaščite ne usposablja za opravljanje nalog v skladu s predpisi . člen
3. če ne uresničuje materialne dolžnosti z dajanjem v uporabo Civilni zaščiti vozil, strojev, opreme, in drugih materialnih sredstev, zemljišč, objektov, naprav, energetskih virov, potrebnih za zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah (prvi odstavek 25. člena);
4. če prepreči namestitev ali odstrani sredstva ali naprave za opazovanje, obveščanje in alarmiranje na poslovnih ali drugih stavbah (tretji odstavek 25. člena);
5. če se na podlagi poziva pristojnega organa brez upravičenega razloga ne zglozi na določenem kraju ali ob določenem času ali ne preda materialnega sredstva (prvi odstavek 26. člena);
6. če kot lastnik ali uporabnik stanovanjske hiše na podlagi odredbe župana noče začasno sprejeti na stanovanje evakuiranih in ogroženih oseb (drugi odstavek 62. člena);
7. če stori dejanje iz 1., 3., 7., 8., 11., 12. in 15. točke prvega odstavka 119. člena tega zakona.

XVI. PREHODNE IN KONCNE DOLOČBE

122. člen

(Svet za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami)

Svet za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami prevzame tudi naloge, ki jih v skladu z zakonom o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 71/93) opravlja Svet za varstvo pred požarom.

123. člen

(Inšpektorat)

Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred požarom z dnem uveljavitve tega zakona prevzame tudi naloge, ki jih ta zakon določa za inšpekcijo na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in nadaljuje z delom kot Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

124. člen
(olajšave pri nakupu opreme)

Do sprejema carinskega in drugih zakonov se za plačevanje carin in drugih dajatev od zaščitne in reševalne opreme, objektov in opreme za izobraževanje in usposabljanje na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, objektov in opreme sistema zvez, informacijskega sistema ter rezerv sredstev pomoči varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami uporabljajo predpisi, ki so veljali ob uveljavitvi tega zakona.

125. člen
(dodatno zavarovanje in zavarovalna doba s povečanjem)

Do sprejema predpisov o dodatnem zavarovanju oziroma predpisov, ki bodo enotno uredili štetje zavarovalne dobe s povečanjem, se uporabljajo za delavce, ki poklicno delajo na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, predpisi, ki so veljali na dan uveljavitve tega zakona.

126. člen
(uskladitev predpisov in priprav)

(1) Organi, določeni s tem zakonom, so dolžni uskladiti oziroma izdati izvršilne predpise v roku enega leta po njegovi uveljavitvi.

(2) Organizacijo in priprave za zaščito, reševanje in pomoč je treba uskladiti s tem zakonom v roku dveh let po njegovi uveljavitvi.

127. člen
(oblikovanje sredstev za odpravljanje škode)

(1) Sredstva za pomoč pri odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč v skladu s 117. členom tega zakona se zagotovijo s proračunom Republike Slovenije od 1.1.1995 dalje.

(2) Z 31.12.1994 preneha veljati zakon o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč (Uradni list SRS, št. 3/75, 8/78, 33/80 in 16/84).

(3) Obveznosti, prevzete v breme sredstev solidarnosti z zakonom o zagotavljanju dela sredstev, potrebnih za postopno zapiranje Rudnika svinca in cinka v Mežici (Uradni list SRS, št. 5/88) in zakona o preprečevanju posledic rudarjenja v Rudniku živega srebra Idrija (Uradni list SRS, št. 37/87) ter zakona o najetju posojila za odpravljanje posledic poplav v osrednji Sloveniji v letu 1990 (Uradni list RS, št. 26/91), se od 1.1.1995 dalje zagotavljajo s proračunom Republike Slovenije.

128. člen
(veljavnost zakona)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe zakona o obrambi in zaščiti (Uradni list RS št. 15/91), ki urejajo sistem zaščite in reševanja in sicer:

- določbe 3. člena, 9. do 12. člena, 83. do 125. člena, 137. člena, 4. točke in 13. do 18. točke prvega odstavka 142. člena in 149. do 150. člena prenehajo veljati v celoti;
- določbe 5. do 7. člena, 13. do 20. člena, drugega odstavka 22. člena, 24. in 25. člena, 27. člena, 31. in 32. člena, 36. do 38. člena, 76. člena, 128. do 131. člena, 1. točke prvega odstavka 143. člena ter 1. do 3. točke in 7. do 9. točke prvega odstavka 146. člena prenehajo veljati, kolikor se nanašajo na sistem zaščite in reševanja.

(2) Določbi 136. in 141 člena zakona o obrambi in zaščiti, v delu, ki urejata zaščito in reševanje, prenehata veljati z dnem uveljavitve predpisov iz 124. in 125. člena tega zakona.

129. člen
(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 212-07/91-3/3
Ljubljana, dne 28. septembra 1994

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Jožef Školč 1.r.